

Protokol fra møde den 27. maj 2009 kl. 13:00 i Regionshuset i Viborg

Panel for kollektiv trafik

Mødet startede kl. 13:00 og sluttede kl. 15:30

Tilstede: Bente Nielsen, Laila Munk Sørensen, Aage Koch-Jensen, Bjarne Schmidt Nielsen, Aleksander Aagaard

Afbud: Bent Ove Pedersen, Poul Dahl, Henrik Qvist, Anna Marie Touborg

Indholdsfortegnelse

Pkt. Tekst	Side
1 Kollektiv trafikplan for Århus	1
2 Letbaneprojektet	3
3 Økonomien i den kollektive trafik	4
4 Planlægning af det regionale rutenet	7
5 Opfølgning på Folketingets trafikaftale fra januar 2009	9
6 Fast Kattegatforbindelse	11
7 Eventuelt	13

1-30-75-6-09

1. Kollektiv trafikplan for Århus

Resumé

Forslag til trafikplan for Århus er under udarbejdelse. For at få en indikation af hvor mange passagerer, der må forventes at benytte de forskellige busruter, herunder hvor mange passagerer der forventes at blive berørt af omlægninger af ruterne, er det planen, at der skal gennemføres trafikmodelberegninger, inden forslaget offentliggøres. Forud for trafikmodelberegningerne har Midttrafik anbefalet, at der gennemføres en passagertælling i bybusserne i efteråret. På mødet gives status for forslaget til trafikplan for Århus.

Regional Udvikling indstiller,

at panel for kollektiv trafik tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Panelet for kollektiv trafik tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

På panelets møde den 11. marts 2009 blev der givet en orientering om baggrund og ideer samt tidsplan for arbejdet med en ny trafikplan for Århus.

Det indledende arbejde med at opstille forslag for et kommende moderniseret bybusnet for Århus nærmer sig nu sin afslutning. I arbejdet med forslaget er der taget udgangspunkt i foreliggende data, primært befolkningsdata, arbejdspladsdata, erhvervs- og uddannelsespendling samt passagertællinger for regionalruterne. Inden et trafikplanforslag offentliggøres er det planen at gennemføre trafikmodelberegninger, der kan indikere hvor mange passagerer, der må forventes at benytte de forskellige busruter, herunder hvor mange der må forventes at blive berørt af omlægninger af ruterne.

Midttrafik har oplyst, at Cowi, der er rådgiver for Midttrafik i forbindelse med trafikplanen, har vurderet, at de foreliggende passagerdata for benyttelsen af bybusserne i Århus ikke er fyldestgørende til brug for retvisende trafikmodelberegninger. Midttrafiks administration har derfor rettet henvendelse til Region Midtjylland og Århus Kommune og anbefalet, at der gennemføres en passagertælling i bybusserne i oktober inden trafikmodelberegningerne gennemføres. Midttrafik vurderer, at politisk behandling af forslaget til trafikplan vil kunne foregå i 1. kvartal 2010, og at omlægningerne af trafikken vil kunne gennemføres i sommeren 2011. Administrationen har svaret Midttrafik, at man er indforstået med, at passagertællingen gennemføres som anbefalet.

På mødet vil Ole Sørensen, Midttrafik give en orientering om status for arbejdet med trafikplanen, og herunder redegøre for de regionale ruters rolle i det kommende bybusnet i Århus.

1-30-230-06-V

2. Letbaneprojektet

Resumé

På mødet gives status for letbaneprojektets etape 1 samt arbejdet med de videre udbygningsetaper.

Regional Udvikling indstiller,

at panel for kollektiv trafik tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Panelet for kollektiv trafik tog orienteringen til efterretning, idet panelet gør opmærksom på, at der i tidsplanen for beslutning om organisering af letbanen bør tages højde for, at sagen kan blive behandlet i Forretningsudvalget og i Regionsrådet.

Sagsfremstilling

På panelets møde den 11. marts 2009 blev der orienteret om baggrund og status for letbaneprojektet. Herunder, at der i Trafikaftalen "En grøn transportpolitik" ud af en pulje på 2 mia. kr. til fremme af kollektive trafikløsninger i Århus og Ring 3-korridoren i hovedstadsområdet forlods er afsat 500 mio. kr. til første etape af letbanen i Århusområdet med mulighed for senere udbygning.

Inden udgangen af 2009 færdiggøres VVM-redegørelse for første etape af letbanen, og der er igangsat arbejde med prioritering af de videre udbygningsetaper.

Visionen for letbanen omfatter centrale dele af det østjyske bybånd, nemlig Randers, Favrskov, Skanderborg og Silkeborg, som en videre udbredelse af letbanens første etape, der omfatter forbindelse mellem Grenaa- og Odderbanen og ny letbanestrækning ad Randersvej i Århus til Skejby og videre til Lisbjerg og Lystrup.

Ole Sørensen, Midttrafik vil på mødet give en orientering om status på letbaneprojektet.

1-31-75-1-09

3. Økonomien i den kollektive trafik

Resumé

Administrationen har udarbejdet en foreløbig forventning til forbruget i den regionale kollektive trafik for 2009 og 2010. Det er administrationens forventning, at der vil være et betydeligt mindreforbrug i 2009. Det er ligeledes administrationens foreløbige forventning, at udgifterne til den regionale kollektive trafik trods indarbejdelsen af nye afgifter vil ligge væsentligt under det niveau, der var forventet ved udarbejdelsen af budget 2009.

Regional Udvikling indstiller,

at panel for kollektiv trafik tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Panelet for kollektiv trafik tog orienteringen til efterretning. Panelet bad desuden om, at der i referatet kort redegøres for begrebet "cross border" leasing.

Mange danske vognmænd leaser i dag deres busser i udlandet. Fordelen for vognmanden er, at der skal betales moms efter reglerne i det land, som leases i, og her er momsen oftere lavere end i Danmark. Da kollektiv trafik er momsfrataget, kan vognmanden ikke trække momsen fra og foretrækker derfor at købe, hvor momsen er lavest.

Regionen og de øvrige bestillere har igennem mange år nydt godt af denne konstruktion, som er indregnet i den pris, vognmændene byder ind på den kollektive trafik med.

Imidlertid er EU nu på vej med et indgreb mod "cross border" leasing, så der altid vil skulle betales dansk moms. Derfor imødeses en stigning i vognmandens udgifter. Der DUT-kompenseres ganske vist for merudgiften, men på grund af den sædvanlige skævvridning i DUT-fordelingen vil Region Midtjylland blive underkompenseret.

Sagsfremstilling

På baggrund af Midttrafiks foreløbige regnskab for 2008 og tekniske budget 2010, er det administrationens forventning:

- At underskuddet i 2007-08 bliver betydeligt mindre end ventet.
- At der vil være et mindreforbrug på årets udgifter i 2009 ift. budget 2009.
- At udgifterne til den regionale kollektive trafik i 2010 og fremover vil ligge væsentligt under det niveau, der var forventet i budget 2009, trods indarbejdelsen af nye afgifter.

Forventningen til resultatet i den kollektive trafik er en kombination af det forventede forbrug til regional kollektiv trafik – dvs. det regionale bestillerbidrag efter Midttrafiks budget - og de midler regionen kan afsætte til formålet.

Fremskrivning af Midttrafiks tekniske budget 2010

Udgangspunktet for administrationens forventning til Regionens bestillerbidrag er Midttrafiks tekniske budget 2010, som er udsendt i administrativ høring den 27. april 2009. Det tekniske budget er en fremskrivning af budget 2009, som igen er en fremskrivning over flere trin af Midttrafiks åbningsbudget fra 2007. Metoden er pga. det efterhånden forældede talmateriale temmelig upræcis og er kun anvendelig til at give et fingerpeg om, hvilken retning udviklingen vil tage.

Til den politiske høring vil Midttrafik udsende et budget 2010 baseret på ruteopdelte faktiske udgifter.

Administrationen har inddraget og prissat en række forhold, som ikke indgår i Midttrafiks tekniske budget.

- Bespærelserne i medfør af budgetforliget gennemføres i fuldt omfang fra 2010.
- Der forventes nye udgifter i 2010 som følge af et indgreb mod "cross border" leasing.
- Der forventes nye udgifter ved ændring af regler vedr. lønsumsafgift fra 2009.
- I lyset af Trafikforligets udviklingspuljer er der indarbejdet en udviklingspulje fra 2010.

Fremskrivning af regionens budget

Udgangspunktet for regionens budget 2010 er budget 2009 tillagt pl.regulering og kendte DUT reguleringer (kompensation for "cross border" og lønsumsafgiften).

Administrationens foreløbige forventning fremgår herefter af tabel 1.

Tabel 1: Samlet skønnet driftsudgift for den kollektive trafik 2009-2013:

Bevægelser ift. B2009 - mio.kr.	2009	2010	2011	2012	2013
Midttrafik B2009 (pl.09)	303,0	303,0	303,0	303,0	303,0
Midttrafik samlet ændring	-25,1	-50,2	-50,2	-50,2	-53,2
<i>Skønnet resultat 2009 (pl.09), og budget 2009-13 (pl.2010)</i>	277,9	252,8	252,8	252,8	249,8
Regionen B2009 (pl.09) ekskl. overførsler fra 2007-08	293,3	259,3	250,3	250,3	250,3
Regionen samlet ændring vedr. kollektiv trafik	-1,5	24,7	24,7	24,7	22,4
<i>Skønnet resultat af kendte ændringer 2009 (pl.09), og 2009-13 (pl.2010)</i>	291,8	284,0	275,0	275,0	272,7
<i>Regionen skønnet til rådighed fratrukket Midttrafik skønnet behov</i>	13,9	31,2	22,2	22,2	22,9

Forventet underskud 2007-08 indeholdt i B2009	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Faktisk underskud 2007-08	18,6	0,0	0,0	0,0	0,0

På de givne forudsætninger forventes et mindreforbrug på ca. 14 mio. kr. i udgifterne i 2009. Hertil kommer, at det overførte underskud fra 2007 og 08 er væsentligt mindre end forudsat.

I 2010 er det forventningen, at regionen ved simpel fremskrivning vil afsætte ca. 30 mio. kr. udover, hvad Midttrafik vil have behov for. I overslagsårene 2011-13 vil der tilsvarende være afsat ca. 22 mio. kr. årligt udover behovet.

Som det indledningsvist blev gjort opmærksom på, er fremskrivningsgrundlaget ikke tilfredsstillende. Der er ikke tvivl om retningen – der er tale om betydelige besparelser ift. de tidligere forventninger - men der skal tages forbehold for niveauet for besparelserne.

1-30-75-1-09

4. Planlægning af det regionale rutenet

Resumé

Et udkast til rapport fra Trafikstyregruppen er blevet drøftet på møde den 2. april 2009 mellem KKR-formandskabet og formanden for Regionsrådet. På mødet var der enighed om at afvente KL's og Danske Regioners økonomiforhandlinger med regeringen, og at der frem til juni 2009 fortsættes med at afdække økonomiske forhold.

Regional Udvikling indstiller,

at panel for kollektiv trafik tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Panelet for kollektiv trafik tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Panel for kollektiv trafik blev på møde den 11. marts 2009 orienteret om status for planlægning af det regionale rutenet. På mødet besluttede panelet at opfordre til, at Trafikstyregruppen drøfter, om køreplanændringerne fra 2010 kan træde i kraft fra januar 2010. Samtidig ønskede panelet at få tilsendt rapporten fra Trafikstyregruppen samtidig med forretningsudvalget den 14. april 2009.

Kort fortalt besluttede Regionsrådet i september sidste år at udskyde de planlagte besparelser på det regionale rutenet fra 2009 til 2010 for at give mere tid til dialog med kommunerne og Midttrafik om det fremtidige rutenet.

Til det formål nedsatte Kontaktudvalget en administrativ styregruppe (Trafikstyregruppe) med repræsentanter fra Region Midtjylland, kommunerne og Midttrafik, som fik til opgave inden 1. april 2009 at udarbejde et samlet forslag med det formål at optimere det kollektive rutenet indenfor bestillernes økonomiske rammer. Endvidere skulle Trafikstyregruppen skitsere forslag til tidsplan og proces for gennemførelse af optimeringen og drøfte bestiller- og udførerroller for henholdsvis kommuner/region og Midttrafik.

I løbet af december 2008 og januar 2009 gennemførte Midttrafik sammen med Region Midtjylland møder med kommunerne. Formålet med møderækken var på baggrund af konkrete oplæg fra Midttrafik at udpege mulige løsninger, som Midttrafik kunne arbejde videre med.

Efterfølgende udarbejdede Trafikstyregruppen et udkast til rapport, som blev drøftet på et møde den 2. april 2009 mellem KKR formandskabet og formanden for Regionsrådet.

På mødet var der enighed om, at de økonomiske forhold omkring den kollektive trafik på nuværende tidspunkt er vanskelige at vurdere. For eksempel er der usikkerhed om, hvordan Midttrafiks regnskab for 2008 påvirker bestillernes økonomi. Der var også enighed om, at der ikke gennemføres eventuelle besparelser pr. 1. januar 2010.

Endvidere var parterne enige om følgende:

- At man vil afvente KL's og Danske Regioners økonomiforhandlinger med regeringen, hvor begge parter har meldt den kollektive trafik ind som et emne for forhandlingerne.
- At der frem til juni 2009 fortsættes med at afdække økonomiske forhold - for eksempel konsekvenser af Midttrafiks regnskab for 2008 samt udviklingen i passagertallet. Der er desuden et generelt ønske om større gennemsigtighed i de økonomiske forhold vedrørende den kollektive trafik.
- At der skal ses på det regionale rutenets sammenhæng med de store byers bybusnet, de øvrige regioners kollektive trafik og det landsdækkende jernbanenet.

Som følge heraf var der enighed om, at Trafikstyregruppens notat alene betragtes som et foreløbigt arbejdsnotat, og at det tekniske analysearbejde derfor fortsætter.

Det blev fra kommunal side anført, at eventuelle kommunaløkonomiske konsekvenser af en effektivisering af det regionale rutenet tidligst kan indgå i budgetlægningen for 2011.

Som følge af KKR-formandskabets og regionsrådsformandens beslutning om at fortsætte det tekniske analysearbejde er Trafikstyregruppens udkast til rapport ikke tilsendt panelet som ønsket, jfr. panelets beslutning på møde den 11. marts 2009.

1-30-76-9-09

5. Opfølgning på Folketingets trafikaftale fra januar 2009

Resumé

Regeringen og forligspartierne bag aftalen om en grøn transportpolitik er gået i gang med at udmønte aftalen i konkrete forslag. Transportministeriet har udarbejdet kommissorium for en strategisk analyse af udbygningsmulighederne i henholdsvis Hovedstadsområdet og Østjylland. Analyserne skal kortlægge fremtidens trafikale udfordringer og løsningsmuligheder.

Regional Udvikling indstiller,

at panel for kollektiv trafik tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Panelet for kollektiv trafik tog orienteringen til efterretning. Man var enige om at udskyde den af Bent Ove Pedersen foreslåede drøftelse til næste panelmøde.

Sagsfremstilling

På panelets møde den 11. marts 2009 blev der givet en orientering om trafikaftalen "En grøn transportpolitik", som blev indgået mellem regeringen og forligspartierne den 29. januar 2009.

- ./.
- Den 30. april 2009 blev regeringen og forligskredsen enige om to kommissorier: Et for strategisk analyse af udbygningsmulighederne i Østjylland og et for strategisk analyse af udbygningsmulighederne i Hovedstadsområdet. Det er aftalt, at forligskredsen får en delrapportering i 2011 med henblik på drøftelse af de foreløbige resultater. Analyserne afsluttes endeligt i 2013. Der arrangeres undervejs årlige statuskonferencer for de relevante interessenter.

Om kommissorierne siger transportminister Lars Barfoed: "De strategiske analyser tager fat på en lang række af de idéer og løsningsmuligheder, der fra forskellig side er bragt i spil for udviklingen i Hovedstadsområdet og Østjylland. Det er meget værdifuldt, at vi hermed får et mere kvalificeret grundlag at forholde os til, inden vi træffer beslutninger om den langsigtede udvikling af vores trafikale infrastruktur."

Formålet med analyserne er at kortlægge fremtidens trafikale udfordringer og løsningsmuligheder. I følge kommissoriet for udbygningsmulighederne i Østjylland skal følgende områder og projekter indgå som centrale elementer i forbindelse med opstilling af scenarier:

- Modernisering og forbedring af banenettet i den østjyske transportkorridor
- Videre udvikling af motorvejskapaciteten i den østjyske transportkorridor og ved Lillebælt
- Etablering af en ny midtjysk motorvejskorridor
- Etablering af en fast bane- og vejforbindelse over Kattegat

Bent Hansen, Anders G. Christensen og Nicolai Wammen har den 27. marts 2009 henvendt sig til transportministeren og foreslået, at kommuner og region inddrages i arbejdet med at udvikle en landstrafikmodel. Ministeren har svaret positivt tilbage den 22. april 2009, hvor han lover, at der som en del af udviklingsarbejdet vil blive etableret et forum med blandt andet kommunal og regional repræsentation.

Formand for panelet Bent Ove Pedersen ønsker desuden, at panelet drøfter motorvej Viborg-Århus og Herning-Holstebro. Han ønsker endvidere drøftet en jernbaneomlægning, så Herning-Vejle kommer til at gå over Billund til Lunderskov-Taulov.

Bilag

- Kommissorium for strategisk analyse af udbygningsmulighederne i Østjylland

1-30-76-56-07

6. Fast Kattegatforbindelse

Resumé

Kattegatkomitéen holdt møde den 15. maj 2009, hvor udkast til en samfundsøkonomisk analyse for en fast Kattegatforbindelse samt komitéens overordnede vision og logo blev præsenteret.

Regional Udvikling indstiller,

at panel for kollektiv trafik tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Panelet for kollektiv trafik tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Kattegatkomitéen holdt møde i København den 15. maj 2009.

Siden sidste møde i komitéen var der kommet følgende nye medlemmer:

Jens Kampmann, bestyrelsesformand og forhenværende minister

Kurt Larsen, formand for DSV

Jesper Boysen, adm. direktør i EL Giganten

Jesper Lund, partner i PricewaterhouseCoopers

Søren Peter Kjeldahl, adm. direktør i Brdr. Kjeldahl Transport

./.
Komitéen tæller pt. 26 medlemmer. Medlemsliste vedlagt.

Der har i perioden været kontakt til flere sjællandske kommuner, som ligger langs den nye forbindelse mellem Kalundborg og København. Konkret er der aftalt møder med Kalundborg og Roskilde kommuner henholdsvis den 19. og den 23. juni 2009. Borgmesteren fra Kalundborg, Kaj Buch Jensen, deltog i komitémødet den 15. maj 2009.

På mødet bad formandskabet om mandat til at arbejde videre med organisering af komitéen, herunder udpegning af en formand.

Der planlægges en konference om Metropol Danmark den 5. oktober 2009 i Pyramiden i Industriens Hus.

På mødet blev komitéens nye overordnede vision "Metropol Danmark" og komitéens logo præsenteret. Logoet er udarbejdet af firmaet Designit.

Damvad og Grøntmij | Carl Bro præsenterede et udkast til en samfundsøkonomisk analyse af en fast Kattegatforbindelse.

Den samfundsøkonomiske analyse sandsynliggør, at der er væsentlige dynamiske effekter ved en fast Kattegatforbindelse og lægger op til at samtænke øst-vest-forbindelserne i Danmark, så Storebæltsforbindelsen og Kattegatforbindelsen ses under ét. Analysen viser, at en elektrificeret højhastighedsbane vil give meget store miljøgevinster og desuden betyde et kvantespring for sammenhængen i landet.

På komitémødet blev der fremsat ønsker om, at analysen også omfatter overførsel af trafik fra bil til tog, konsekvenser for trængslen samt turismepotentiale. Konsulenterne arbejder videre, idet de også inddrager disse emner. Den endelige analyse forventes at foreligge i september 2009.

Bilag

- Medlemsliste for Kattegatkomitéen

7. Eventuelt

De to næste møder i panelet er aftalt til den 2. september 2009 og den 11. november 2009. Administrationen søger at finde en anden dato i stedet for den 11. november 2009, fx i begyndelsen af december 2009.

Såvel Midttrafik som Kommunekontaktrådet har meldt tiltage, at de gerne vil være med til at arrangere en konference om kollektiv trafik som foreslået af panelet. Begge parter foretrækker, at konferencen holdes i foråret 2010.